

PINCÉR-MUNKÁS

A B. P. Sz. és Munkaközvetítő Egyesület hivatalos szakközlönye.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI., Király-utca 88. szám. Telefon: 20-86.
Kéziratok és előfizetési díjak ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak. Névtelen levelekre
nem válaszolunk.

Megjelenik minden hó 5-én és 20-án.

Felelős szerkesztő:
SZALAY LAJOS.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Nem szakegyesületi tagoknak:
Egész évre — — 8 kor. | Fél évre — — 4 kor.
Szakegyesületi tagoknak havonként 40 fillér.
Egyes szám ára 20 fillér.

A munkaközvetítés.

A munkaközvetítésnek a gyakorlatban való helyes rendezése sok és nehéz munkát ad nemcsak a munkásoknak, hanem a munkaadóknak is. Így magyarázható meg tehát a Kávés-Ipartársulat által legutóbb tervbe vett alapszabály-módosítási tervzet, melynek értelmében az «Ipartársulat» által felállítandó munkaközvetítést célozza.

Csodálatos és szinte meglepő az a hirtelen gyors elhatározás, ahogyan e kényes kérdést megcsinálta az «Ipartársulat», holott tudtunkkal sokkal kisebb horderejű kérdésben nem szoktak ily gyorsan és egyöntetűen határozni.

De sokkal csodálatosabb és meglepőbb a pincérek részéről megnyilatkozó érdeklődés, amit e tervvel szemben tapasztaltam.

Az általánosan megnyilatkozó érdeklődés tetté kötelességemmé, hogy e felvetett kérdéssel foglalkozzam s vele szemben elfoglalt állásponatomat — a fennálló körülmények mérlegelésével — kifejtsem.

Mielőtt ezt azonban tenném, el nem mulaszthatom ismételt felhívni a pincérségnek gondolkodási világát egy sajnálatos nézetre, amelyet mindezideig vétkes könnyelműséggel táplált a Szakegyesület iránt, aminek bosszuálló hatását már a közel jövőben hathatósan fogják érezni a pincérek.

Meg fogja magát bosszulni az a vétkes, könnyelmű gondolkodás, hogy egy szakszervezet képében nem képes mást látni, mint egy «elhelyező intézményt», ahova csak akkor tartja szükségesnek mint tag belépni és támogatni, ha őt előbb munkába helyezte.

Nem látja, avagy nem akarja tudni, hogy egy szakszervezet sokkal nagyobb és messzebbmenő eszméért és célokért küzdő társadalmi alakulás, amely az összesség egyesülése révén nyeri erejét és hatalmát, amely célok azonban nem zárják ki a munkaközvetítést sem.

Igaz, menti a pincérség ebben ferde gondolkozását a bizonytalan munkába lévés, a gyakori munkába be- és kilépés, a túltömöttség, ami rendkívül csökkenti a munka értékét és a munkás megbecsülését. Azonban ez osztálykinövéseket megtaláljuk — habár kisebb mértékben — minden más munkásosztálynál is.

De fájdalom, ezt nem lehet a munkaközvetítés tullejlesztésével orvosolni és nagyon rossz szolgálatot tesz bármelyik pincéregyesület, amelyik kimerítve látja ténykedését az elhelyezettek névsorának mentül bővebb összehalmozásában, csupa taktikából.

Mert a legjobb taktika is csak ideig-óráig jó belső igazság híján, a belső igazság pedig az, hogy a munkanélküliséget nem a nagybani elhelyezéssel lehet megjavítani, hanem új, illetőleg több munkatér megszerzése által lehet megszüntetni. Ezt azonban *csakis céltudatos szervezkedés* által lehet megteremteni, nem pedig félrevezetett tanokkal, amely csak megakasztja és megbénítja a céltudatos munkát. Mert hiába helyezünk el bármennyit napjában, a munkanélküliek száma nem fog apadni, csupán a személyek fognak változni, ami nem szünteti meg a munkanélküliség keserveit, ellenben még fokozza az amugy is kárhozatos bizonytalan munkába lévést és semmi bevévést.

De hol van a pincérségnél az az «öntudat», ami ennek a megdönthetetlen igazságnak a helyes megértéséhez okvetlen szükséges? Hol van a pincérségben annyi «önérzet», ami minden gyámságot ridegen visszautasít és ezáltal kiemelkedve az állati sorból, mint ember maga igyekszik jogait kivívni és visszaszerezni.

Ezeket az elemi föltételeket azonban, sajnós, hiába keressük ma még a pincérségnél. S éppen ezért óhajtom és kívánom az «Ipartársulat» által felállítandó elhelyezés minélelőbbi életbeléptetését, illetőleg működését. *Mert a nyomoruság tanítja meg az embert imádkozni.*

Ni.

Cégér változás.

A MOPE név alatt bejegyzett, pincéreket boldító «liberális és szociális» érdek-jelszavakkal handandázó közkereseti társaság új jelszót dobott a forrongó hangulat emésztő kazánjába.

Amikor nap-nap után látják az erkölcsi pusztítást, amit a felvilágosodás üz soraikban.

Gondoltak tehát nagyot és merészet. Majd elhallgattatják őket az elégedetleneket vagy pedig régi, kipróbált recept szerint, más irányba terelik a pincérség figyelmét.

Erre igen alkalmasnak vélték a MOPE régi, fakó cégérét új, «Kávéssegédek Köre» cégérral kicserélni.

Pincérek! Látjátok-e ezen üzelmek alatt oujkáló rosszindulat féktelenségeit? Hát nem volt még elég nekik, a «lelketlen kufároknak» az eddigi szégyenletes, kosaras asszonyhoz illő működés? Most új cégér alatt új áldozatokat akarnak zsákmányul ejteni. Nekünk fáradságos munka után részben sikerült a pincéreket kárhozatos indolenciájukból felrázni. És amikor ezek öntudatra ébredve, látják azt a lejtős ösvényt, melyre e diszes társaság akarja őket juttatni, gyűlölettel hátat fordítottak és így a pincérség új generációját igyekeznek terrorizmusuk igája alá hajtani.

Hozzátok intézem tehát, félrevezetett szaktársaim, soraimat.

Gondolkozzatok, míg nem késő jelen és jövő helyzetetekről, mert kell, hogy ezzel foglalkozunk. És amikor foglalkoztok ezzel a kérdéssel, okvetlen felbukkanik természetesen az a kérdés, hogy miért van erre az átváltozásra szükség. Erre már fentebb rámutattam, hogy mit akar elérni az a hirdetés-revolverzáló társaság. Mert hogy arra elég bizonyosság az utolsó választmányi jegyzőkönyv, mely november 28-án a «Magyar Pincérek Lapja»-nak keresztelt élclapban látott napvilágot.

Ha olvastátok, úgy hű képet tudtok magatoknak alkotni ezen intézmény vezetőinek szelleméről. És amikor ezen képet magatok előtt látjátok, gondolkozzatok egy kissé, hogy hova akarnak ezek benneteket vezetni.

Nem látjátok-e ezen embereknek önös céljukért folytatott «sziszifuszi» vergődését?

Hogy hogyan merül ki minden tevékenységük az anyagi érdek hajhászásának a medrében a köz, vagyis a ti rovástokra.

Gondolkozzatok és határozzatok!

De amikor határozzatok, vessetek számot ezzel a vezetőségi ténykedéssel, mert ilyen volt az eddigi ténykedés, amit a köz érdekében tett.

A «köz» csak a teherviselésben részesült és a bevétel a sok sáfár kezén utközben kámforrá vált, mielőtt a pénztárig jutott.

Óva intelk tehát ismételten benneteket félrevezetett szaktársaim, ne nyujtsatok ily érdekcsoportnak karmai közt lévő rozoga intézmény támogatására segédkezet, sem anyagilag, sem erkölcsileg, mert ha ezt teszitek, árulói lesztek nemcsak *magatoknak*, hanem munkástestvéreitek magasztos törekvéseinek is. Ne nyujtsatok segítő kezet pedig akkor, amikor sikerült megteremtünk nehéz küzdelmek árán *a mi védő intézményünket, a szakegyesületet*.

Tömörüljünk ennek a tiszta zászlaja alá, amelyre öntudat van felirva.

F.

Kartársak! Agitáljatok a NÉPSZAVA napilap érdekében!

A béke felé.

Ily cím alatt közlemény jelent meg a «Magyar Pincérek Lapja» 14-ik számában. Mint a cím elárulja, a béke létrehozását célozza a «Budapesti Pincérek Szakegyesülete» és a «MOPE» között.

Ha a közleményből — miután a MOPE hivatalos lapjában jelent meg — nem tudtuk volna meg a kezdeményező személyét, nem vesztegettünk volna reá nyomdafestéket.

Igy azonban Engler Károly kartársunk személyének (mint állítólagos kezdeményezőnek) tartozunk azzal a tisztelettel, hogy válaszoljunk. Válaszunkat e pár sorban a következőképp ismertetjük:

A mi mozgalmunk — vagy nevezük harcunk — a pincérség modern szervezése érdekében indult meg és hogy ezt elérjük, fel kell, hogy világosítsuk őket, hogyan lesznek kizsarolva és kizsákmányolva. Ha tehát ebben a munkánkban egyesek, avagy egy másik testület megtámadva érzi magát, ez csak azt árulja el, hogy a kizsákmányolókhöz tartoznak. Ime tehát tiszta sor, hogy mi, ha ügyünkhöz hűek akarunk maradni, nem állhatunk a kizsákmányolók közé.

De nem fogadhatjuk el a jobbik eshetőséget sem, t. i., hogy ez elhatározásunkkal szakítani fognak azzal az átkos rendszerrel, amelyet eddig képviseltek.

Nem fogjuk a multat ennek bizonyítására idézni, meglegszünk a jelenre rámutatni. Ime, a Szakegyesület és a MOPE, mint két harcoló fél van általuk felállítva. A két harcoló fél közül az egyik, a MOPE, felajánlja az összesség (?) érdekéért a békét. Amikor azonban ezt a lépést teszi, egyidőben irgalmatlanul puffogatja reánk aljas rágalomokkal és piszkos hazugsággal töltött fegyvereit. Már pedig, bocsánat, a béke első feltétele az ellenségeskedés felfüggesztése. Reánk tehát az egész békefelajánlás azt a benyomást teszi, — különösen amikor egyes személyek dehonesztálásáról is tudomást vettünk — hogy vagy nem komoly, avagy furfang rejlik mögötte és így csak természetes, hogy mi egyiktől sem kérünk.

Engler Károly kartársunknak még egyszer köszönetet mondunk önzetlen fáradozásáért, s az ügy felett napirendre térünk.

HIVATALOS RÉSZ.

Jegyzőkönyv a Budapesti Pincérek Szak- és Munkaközvetítő-Egyesületének 1905 évi december hó 11-én, éjjel tartott rendes választmányi üléséről.

Jelen voltak Vigh István elnökön kívül Neumann Izidor ügyvivő alelnök, Szalay L. jegyző, Goldstein I. pénztáros, Stern I. és Hoffmann E. ellenőrök, Stern B., Reisinger I., Farkas I., Fodor P., Papp S., Riez Gy., Fekete L. választmányi tagok.

Vigh elnök a gyűlést megnyitja s a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Papp Sándor és Fodor Pál vál. tagokat kéri fel.

Elnök jelenti, hogy a mult ülés határozatának értelmében az «Ipartársulat»-nál tisztelgő küldöttség, melynek ő volt vezetője, Némai ipartársulati elnök által, őszinte szívélyességgel fogadtatott és az elhelyezés iránti kérelmünk kedvező elintézése ügyében rövid időn belül választmányi ülést fog egybehívni.

Tudomásul vétetett.

Elnök jelenti, hogy a Kávés-Ipartársulattól átirat érkezett. Miután tartalma felolvastatott, tudomásul vétetett és a rá adandó válaszszal az elnökség bízott meg.

Jelenti továbbá elnök, hogy Neumann Izidor ügyvivő alelnök alelnöki tisztségéről leköszön, miután e két állást egy személyben, a mai állapotokat szem előtt tartva, nem képes betölteni.

A választmány Neumann lemondását tudomásul veszi és eddigi buzgó működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

Farkas I. indítványozza, hogy kívánatos mielőbb közgyűlést összehívni. Elfogadtatott.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

Szalay Lajos,
jegyző.

Vigh István,
elnök.

Nyilatkozat. A «Magyar Pincérek Lapja»-nak 14. számában «Óvás» cím alatt egyesületünk megtámadtatott, amiért egyesületünk azt az embert alkalmazta pénzbeszedőül, kit a «MOPE» szabálytalan (?) kezelés címén állásától elmozdított. Miután a közlemény magán viseli a haszontalan rágalom bélyegét, vele bővebben felesleges részünkről érdemlegesen foglalkozni mindaddig, míg a bíróság, mely elé a rágalmozási ügyet utaltattuk, nem döntött.

A választmány.

SZEMLE.

Derék beszéd, mely mindenkit érdekel.

Változnak az idők s változnak az emberek. De legjobban változik az emberek gondolatvilága, aminek megdönthetetlen bizonyítéka a «Magyar Pincérek Lapja» legutóbbi számában megjelent: «Mit várunk az általános és titkos választói jogtól?» című közlemény.

Minket nagyon érdekel e koalíciós laptól származott közlemény, mert nagyon rövid ideje még annak, hogy e koalíciós lapnak «felelős szerkesztője gerinctelen hajlongás és undorító talpnyalás közben felajánlotta az egész (?) pincérséget annak a jograbló társaságnak, kinek népcsaló politikája egyenes akadály a általános és titkos választói jog behozatalának.

Rendkívül örülünk a változásnak, mert illuzóriussá vált részünkről a védekezés azon rágalomokra, amiket a közelmúltban reánk zuditottak, hogy mi annak a szocializmusnak karjaiba akarjuk dobni a pincérséget, amely «az ékszerkirakatok betörésével és a nyitott bicskák egyetemi hallgatókba való dőfésével» akarja meggyőzni hiveiket.

Nem! Mi nem annak a szocializmusnak vagyunk hivei, hanem annak, amelyik *megalkuvás nélkül, fáradtságot nem kimélve, titáni harcok árán, jogot fog szerezni minden jogfosztott és elnyomott embernek az országban*, még azoknak is, akik «tudatlanságból vagy csalásból» ellenük fordulnak.

És ha ebben a titáni harcban, amugy a harc hevében egy pár kirakat, ablak avagy néhány éretlen, maszlaggal telített tacsó feje betörik, az mitsem von le az egész világot fölszabadító nemes eszmének nagyszerűségéből.

Jogot fognak kapni, mely hivatva van ipari életünkben a már oly régen sovárogra várt változásokat életbe léptetni, hogy annak megvalósítását csakis örömmel üdvözölhetjük», amint ezt a «Magyar Pincérek Lapja» írja.

De azért éljen a koalíció!

Szabadság. Ezt a címet viseli a Szabadság-terén levő egyik jóforgalmu kávéház, melynek tulajdonosa Strausz Antal ur.

Strausz Antal kávé ur, mint modern gondolkozásu ember beigazolta, hogy nem elégszik meg üzletének hangzatos címével, hanem szabadságot fog adni azoknak is, kik szorgalmas és fáradságos munkájukkal elősegítik az ő üzletének forgalmát és *megadta nekik a heti egy szabad pihenő napot.*

Nem kényszerítette őt semmi. Nem követelte tőle senki, hogy ezt megadja, csupán a maga emberiségének méltányos belátása parancsolta neki, hogy megadja személyzetének a hetenkénti szabad napot. És nem frázis, hogy személyzete több buzgalommal és kedvvel végzi azóta napi fáradságos munkáját. Mert minden kérés és megalázás nélkül adta nekik a szabadságot.

Mi, mint krónikusok, csak a tények feljegyzésére szoritkozunk, amit ezen esetben örömmel és szívesen végezzünk.

Szegény gyermekek felruházása. A «Kisten» pincérek asztaltársasága, mint minden évben, ez idén is, felruházta a szegény kartársak gyermekeit. Az idei felruházás folyó hó 6-án délután 3 órakor, a legnagyobb csendben ment végbe.

Felruháztatott 29 gyermek, akik ruhán kívül kitűnő uzsonnát is kaptak özv. Jáhn Edéné vendéglősné szivességéből, ahol a felruházás történt.

Frauholz ur, mint az egyik fiók-asztaltársaságnak elnöke, csinos pénztárcákat osztott ki a gyermekek között, miknek mindegyikében egy-egy koronás pénzdarab is volt. Hoffmann Ede megnyitó és Neumann záróbeszéde után a felruházási ünnepély véget ért.

Az aljegyző ur és a főpincér. A Népszava 220. számából vesszük át az alábbi közleményt és mert elszomorító világot vet helyzetünkre, szószerint közöljük:

«Máramarosszigatról írják: Nem hiába járt gróf Apponyi koalíciós vándor-dalnokaival a bércecs Máramarosban, de az elvetett magnak a hóborította havasok között is érik már a gyümölcse. E szegény vármegye székvárosában, a bankbukások óshonában, Máramarosszigeten a sok naplopó között van egy ur, egy törvényszéki aljegyző, ki a Juhászovics Manó névre mozgatja a füleit. Manó ur éjjelenként nagy furkóssal jár, parancsszóra iszik s a szociálistákra haragszik. Ez az ur a múlt héten beállított a «Vadászkürt» vendéglőbe s megragadva a főpincért, Braun Hugót, erőnek-erejével kényszeríteni akarta, hogy a már meglevő 5 korona tartozását, melyet egy alkalommal nem akart kifizetni, egészítse ki 10-re s 5-öt készpénzben tüstént adjon át. A főpincér eleinte tréfának vette a dolgot s ügyet se vetett rá. De mikor Manó ur orditozni kezdett s a legbrutálisabb fellépéssel követelte a pénzt, a főpincér barátságos, mondhatni alázatos hangon így szólt:

— Uram, ön már most is adósom s még ezt sem fizette ki. Hogy adhatnék én újabb kölcsönt?

— Tehát nem adsz? — ordított tovább az aljegyző ur.

A főpincér nyugodtan válaszolta, hogy nem. Ekkor Juhászzevics ur hozzáugrott s *arcul ütötte. A főpincér a nagy meglepetéstől kissé meghátrált, de összeszedte magát s amugy isten igazából megduplázva visszaadta.*

Ez az aljegyző ur tragédiája. Ugyebár nem is olyan különös? Nem, de a fekete leves csak most következik. Másnap reggel egy küldöttség jelent meg a vendéglőtulajdonos előtt azzal az alázatos és szerény kérelemmel, hogy mivel a főpincér nem párbajképes s így Juhászzevics kollega ur a két pofont a lovagiasság szabálya szerint nem tudja lemosni, kéri a főpincér *elbocsátását.*

A vendéglősben volt elég erély és kijelentette, hogy ezt a kívánságukat nem teljesítheti. De a szegény főpincérnek mégis távoznia kell, mert félő, hogy az esti homályban lebunkózzák az «urak.» És ilyen tagokkal diszeleg a magyar igazságügy! Ezekből lesznek a mi biráink!...

A budapesti pincérek szak- és munkaközvetítő egyesülte tagjait a következő előnyökben részesíti: jogvédelem, könyvtár, munkaközvetítés (teljesen díjtalan), tanfolyamok, szaklap, segélyezés állásnélküliség esetére, stb.

Mint a pincérek egyedüli modern szervezete, arra törekszik, hogy a pincérséget a közös harcra és kölcsönös ellenállásra szervezze.

Beiratási díj egyszer s mindenkorra 1 kor., tagsági díj havonként 1 korona.

A budapesti pincérek szak- és munkaközvetítő egyesületi helyisége a Király- és Vörösmarty-utca sarkon létezik.

Fölkérjük az egyesület minden egyes tagját, hogy lakásváltozásukat egyesületünkben saját érdekükben jelentsék be.

Egyesületünkől elhelyezést nyertek: Friedmann A. fp. Kecskemét, Hajduska Rezső felsz. «Angol», Grünwald Márton és Fekete Lőrinc felsz. «Abbázia», Grünwald Gusztáv és Halász János Hébel, Krammer János és Blau Izidór felsz. «Millennium», Kirchner János felsz. «Menton», Kovács Károly tekeőr «Milánó», Kóczán János felsz. Hébel, Szabó Márton felsz. Bichler, Kramer Dezső felsz. «Angol», Reiter Rezső felsz. «Badacsony», Löwi Mór szivaros «New-York», Fodor Pál felsz. «Hunnia», Stern Béla felsz. «Menton», Heib Vince felsz. Wertheimer kávéház.

Neumann I.,
egyl. ügyvivő.

Találkozó helyek.

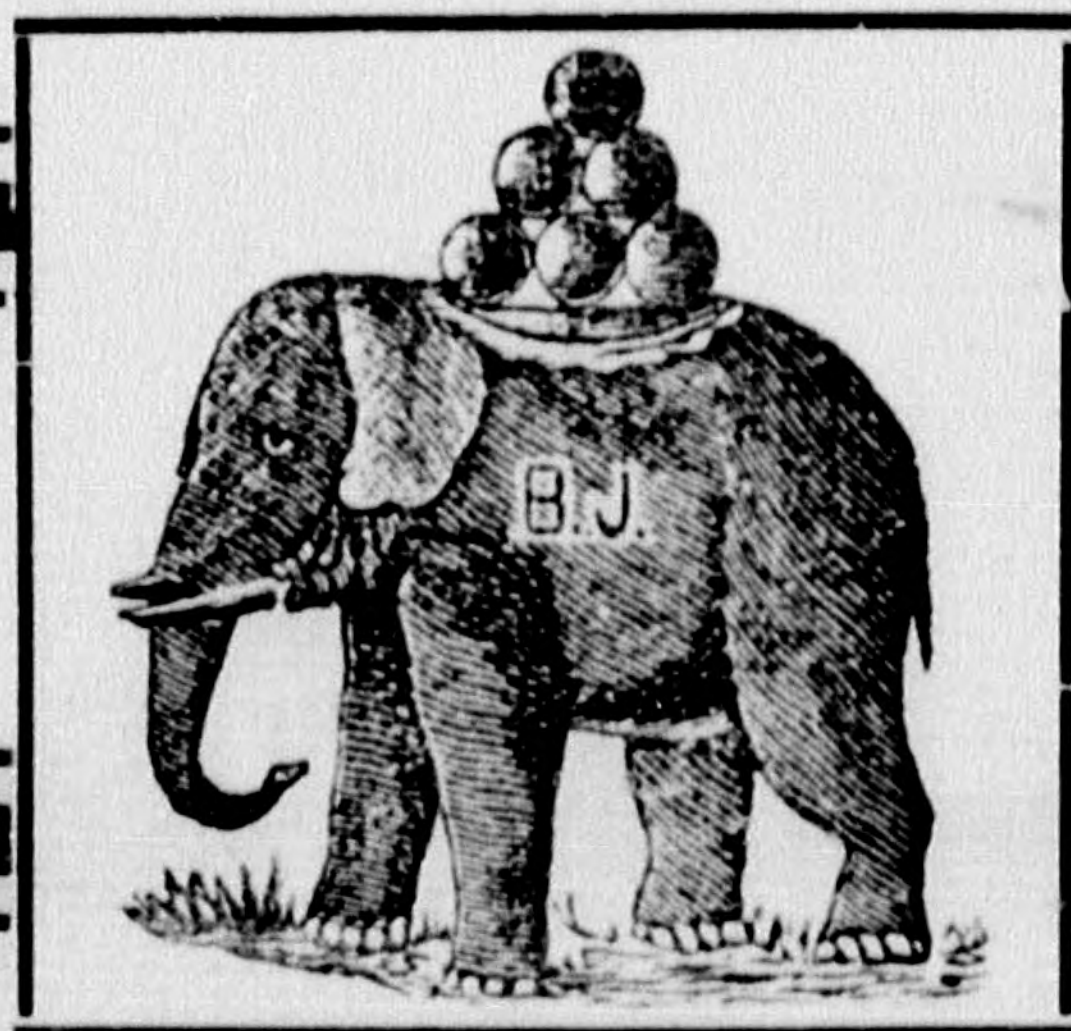
A „Hunyadi“-kávéház (VI. ker., Király-utca 88, (Vörösmarty-utca sarok) külön helyiségében lett berendezve a Budapesti pincérek szak- és munkaközvetítő egyesülete, ahol a pincérek naponta összejönnek.

A Teréz-körut és Kemnitzer-utca sarkán levő *Klecker Alajos* tulajdonát képező vendéglőben a II-ik fiók «Kisten»-asztaltársaság van felállítva. Izletes ételek és valódi italok felszolgálása. A szaktársak éjjeli étkező helye. Reggelig nyitva van.

Az Erzsébet-körut és Dob-utca sarkán levő *Frisch Rezső* tulajdonát képező vendéglőben van a III-ik «Kisten» pincér-asztaltársaság felállítva. Konyhája és valódi italai kedvéért a pincérek kedvelt éjjeli találkozó helye. Reggelig nyitva.

Kávésok figyelmébe!

Legolcsóbban szerezheti be kitűnő jó minőségű **Elefánt billiárd-golyó**jait, csavarra járó **francia és bécsi dákókat**, **sakk, dominó, valódi francia dákóbőr, kékkréta stb.** Használt dákók darabja 2 korona. Használt elefántesont-golyók 4 koronától feljebb. **Mindezek állandóan raktáron vannak.**

Árjegyzék
ingyen és
bérmentve.

Csorba golyó-
kat magas ár-
ban veszek és
becserélek.

BEITZ JÁNOS, műesztergályos

Budapest, VII., Akácfa-utca 32.

Pincérek borbély! Pincérek fodrásza!

GROSS SIMON

FODRÁSZ-TERME, PETŐFI-UTCA 3.

=====

A kartársak fodrásza, ahol a higiénia követelményeinek megfelelő tiszta, gyors és pontos kiszolgálásban részesülnek és mint elvtárs is a kartársak párt-
≡ fogását megérdemli. ≡

=====